

Kl. 12.05

Forhandling

Ulrik Kragh (V):

I forbindelse med ændringen af lov om ligestilling af kvinder og mænd i juni 2001 var det hensigten, at enhver arbejdsgiver, myndighed eller organisation skal behandle kvinder og mænd lige inden for offentlig forvaltning og erhvervs-mæssig og almen virksomhed. Sådan blev det.

Til gengæld var det også hensigten, at personer, hvis rettigheder krænkes, kan tilkendes en godtgørelse. Sådan blev det ikke. Der var nogle, der var lidt for ivrige med viskelæderet. Det var en fejl. Det vil vi rette op på. Det er det, det her lovforslag indebærer. Det skal vi anbefale.

Grete Schødt (S):

Da vores ordfører, fru Anne-Marie Meldgaard, ikke kan være til stede, skal jeg på Socialdemokratiets vegne fremføre følgende:

Lovforslaget er et teknisk forslag, som retter op på en fejl, der blev begået sidste folketingsår. Lovforslaget er en genfremsættelse af L 33. Ved dette lovforslag genindføres muligheden for, at personer kan få tilkendt en godtgørelse, hvis deres rettigheder efter ligestillingsloven krænkes. Det støtter Socialdemokratiet.

Pia Kristensen (DF):

Da vores politiske ordfører ikke er til stede, overtager jeg hr. Bent Bøgstedts plads.

Der er tale om en ændring af lov om ligestilling af mænd og kvinder. Baggrund for lovforslaget er, at der er sket en teknisk fejl i forbindelse med ændringsforslag til § 2, stk. 1, i lov nr. 388 af 30. maj 2000. Derfor er der faktisk kun at sige, at Dansk Folkeparti støtter forslaget.

Helle Sjelle (KF):

Jeg skal blot sige, at vi støtter forslaget.

Kamal Qureshi (SF):

Jeg vil bare sige, at lovforslaget er af teknisk karakter og en rettelse af tidligere fejl. Ved lovforslaget gennemføres muligheden for, at personer kan få tilkendt en godtgørelse, hvis deres rettigheder efter ligestillingsloven krænkes, og i og med at lovforslaget også har positive ligestillingsmæssige konsekvenser, idet ligestillingsloven genetableres ved lovforslaget, støtter SF forslaget.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det hr. Anders Samuelson, men han er her ikke. Så er det fru Pernille Rosenkrantz-Theil.

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Også Enhedslisten kan støtte det her forslag, der jo blot går ud på at genetablere muligheden for at modtage godtgørelse, hvis man har været udsat for kønsmæssig forskelsbehandling.

Bodil Kornbek (KRF):

Kristeligt Folkeparti kan selvfølgelig også støtte dette lovforslag, som er med til at rette op på en teknisk fejl.

Ministeren for ligestilling (Henriette Kjær):

Jeg vil blot sige mange tak for Folketingets velvillighed i forbindelse med den fejl, der nu bliver rettet.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Første næstformand (Svend Auken):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Arbejds-markedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 3:

Forslag til folketingsbeslutning om udvidelse af adgangen for fysisk og psykisk handicappede til selv at vælge hjemmehjælper.

Af Tove Videbæk (KRF) m.fl.
(FremSAT 6/12 2001).

Forslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Socialministeren (Henriette Kjær):

Forslagsstillerne ønsker med forslaget at pålægge regeringen at fremsætte lovforslag om udvi-

delse af adgangen for fysisk og psykisk handicappede til selv at vælge hjemmehjælper:

Ifølge forslagsstillerne skal den øvre aldersgrænse på 67 år i servicelovens § 76, stk. 2, ophæves. Det betyder, at personer over 67 år med betydelig og varig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne og med et visiteret behov for hjemmehjælp på over 20 timer om ugen kan få udbetalt et kontant tilskud efter lov om social service § 76, stk. 2, uanset om behovet er opstået før eller efter overgangen til folkepension.

Kl. 12.10

Personer under 67 år med betydelig og varig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne kan efter servicelovens § 76, stk. 2, få udbetalt et kontant tilskud til selv at antage hjælp, når personen har behov for mere end 20 timers personlig og praktisk hjælp om ugen.

Bestemmelsen omfatter derfor en relativt begrænset gruppe, som har behov for omfattende hjælp, men som på grund af bl.a. deres beskedne aktivitetsniveau ikke falder ind under hjælpeordningen efter servicelovens § 77.

Regeringen er enig med forslagsstillerne i ønsket om, at de ældre, der får hjemmehjælp, skal have mulighed for selv at vælge, hvordan hjælpen skal tilrettelægges.

Det ligger regeringen på sinde at sikre en bedre omsorg for og pleje af de ældre, der har brug for hjælp, og der er derfor også i regeringsgrundlaget, »Vækst, velfærd – fornyelse«, lagt op til en lang række initiativer på ældreområdet, som dels indskærper kommunernes pligt til at yde den hjælp, som den ældre har krav på, dels giver de ældre nogle flere valgmuligheder samt en større grad af fleksibilitet og indflydelse på den hjælp, der udføres.

Regeringen vil derfor gøre det muligt for de ældre i langt større omfang end i dag selv at bestemme indholdet af den hjemmehjælp, der leveres. Regeringen ønsker desuden at fremme et friere valg på ældreområdet, således at det er borgeren, der skal have det frie valg. Efter regeringens opfattelse understøtter Kristeligt Folkepartis forslag disse bestræbelser, og regeringen anbefaler derfor, at det vedtages.

Hans Andersen (V):

Efter de nuværende regler kan personer under 67 år med betydelig og varig nedsat psykisk eller fysisk funktionsevne få udbetalt et kontant tilskud til selv at antage hjælp, når personen har behov for mere end 20 timers personlig og praktisk hjælp om ugen. Dette skal naturligvis også

gælde personer over 67 år med tilsvarende behov.

Fra Venstres side støtter vi helhjertet, at de ældre, der får hjemmehjælp, i langt højere grad skal have mulighed for selv at vælge, hvordan hjemmehjælpen skal tilrettelægges. Der skal efter Venstres mening generelt gives langt flere valgmuligheder til de ældre, og de skal sikres en større indflydelse på den hjælp, de modtager.

Da dette forslag ikke umiddelbart vil koste kommunerne ekstra penge og der efter min mening ikke er nogen andre forhindringer for gennemførelsen, håber jeg, at vi hurtigt kan få forslaget behandlet og vedtaget.

Grete Schødt (S):

Da vi lavede lovændringen i serviceloven i 1997, indførte vi en adgang til personer med betydelig og varig nedsat fysisk og psykisk funktionsevne, som har et større behov end de fleste, nemlig hjælp over 20 timer om ugen, til at få udbetalt et kontant beløb, så de kunne købe deres egen hjælp, altså ansætte egne hjælpere.

Loven blev så gjort gældende for alle personer under 67 år med de her handicap, men gruppen af ældre med det her særlige behov og ønske skal naturligvis ikke have en aldersgrænse. Derfor giver vi beslutningsforslaget vores fulde tilslutning. Det er vigtigt, at den enkelte har en valgfrihed, og at alderen ikke sætter grænsen.

Pia Kristensen (DF):

I forbindelse med vedtagelsen af de nye sociallove, der trådte i kraft i 1998, gjorde Det Centrale Handicapråd i sine høringssvar opmærksom på, at der forskellige steder i lovgivningen optrådte aldersgrænser, der ikke var forenelige med kompensationsprincippet. Man må jo sige, at det forslag, vi behandler i dag, er et lysende eksempel på aldersforskelbehandlingen.

I dag er det således, at personer under 67 år og med en betydelig og varig nedsat fysisk og psykisk funktionsevne med et visiteret hjemmehjælpsbehov på over 20 timer om ugen kan få udleveret et kontant tilskud. Den pågældende får hermed mulighed for selv at vælge en personlig hjælper. Personer med varige, vidtgående fysiske handicap er i høj grad afhængige af andre til almindelige daglige funktioner, hjælp, pleje og omsorg.

Kl. 12.15

I forhold til den traditionelle hjemmehjælp er det kendetegnende for en personlig hjælper, at brugeren får mulighed for at kunne tilrettelægge

sin hjælp så hensigtsmæssigt og fleksibelt som muligt. Det betyder, at den handicappede kan leve et liv, der nærmer sig det almindelige mest muligt.

Den mulighed ophører imidlertid brat, når personen fylder 67 år, og Dansk Folkeparti mener, at den bestemmelse i loven er udtryk for en forskelsbehandling på grund af alder. Vi har svært ved at se logikken, for den handicappede bliver jo ikke rask, fordi han eller hun fylder 67 år, og funktionsevnen bliver ikke bedre, så behovet er i høj grad stadig til stede, og det vil være det samme.

Det er også svært at se begrundelsen for ordningen. Det kan ikke være af økonomiske årsager, da kommunerne aldrig er forpligtet til at udbetale mere end et beløb, der svarer til kommunernes faktiske udgifter.

Dansk Folkeparti vil hellere end gerne være med til at fjerne den aldersbegrænsning – jo før, jo bedre – så vi støtter forslaget.

Charlotte Dyremose (KF):

For Det Konservative Folkeparti er det vigtigt, at den enkelte får mulighed for frit at vælge, så vidt det er muligt. Det gælder også for den personlige pleje. Derfor ser vi meget positivt på forslaget, som giver mulighed for ældre mennesker til selv at være med til i større grad at beslutte, hvem der skal hjælpe dem med de meget intime ting, som den personlige pleje indebærer.

Vi er meget enige med forslagsstillerne i den urimelige og ubegrundede forskelsbehandling, der er på grund af alder i lovgivningen. Derfor ser vi positivt på at ophæve denne aldersbegrænsning.

Disse mennesker har et særligt behov for hjemmehjælp, et særligt behov, som er særligt intimt, hvilket er udtrykt i behovet for mere end 20 timers hjemmehjælp. Derfor ser vi meget positivt på, at de i stort omfang er med til at beslutte, hvem der skal hjælpe dem.

Vi bemærker også, at der står i forslaget, at det selvfølgelig er begrænset af, at den enkelte selv skal kunne administrere dette beløb, og det mener vi er meget vigtigt for forslaget.

Vi kan støtte forslaget.

Anne Bastrup (SF):

Da vores ordfører, hr. Villy Søvndal, ikke kan være til stede, skal jeg læse hans tale op:

Ifølge SF giver det her forslag brugerne flere fordele: Der kan tages højde for behov for fleksibilitet ved fremmødetidspunkterne, der kan

være behov for, at hjælpen ydes af én, der kender personen særlig godt, og det er svært at se begrundelsen for, at bestemmelsen kun skal gælde for personer under og ikke over 67 år.

Så tilføjer hr. Villy Søvndal i sin tale: Desuden er det underligt i forhold til servicelovens § 77, hvor personer med betydelig og varig nedsat funktionsevne kan få dækket udgifter ved ansættelse af hjælpere til pleje, og hvor der netop ingen øvre aldersgrænse er, at det ikke gælder her.

SF støtter forslaget.

Margrethe Vestager (RV):

Forslaget, som har været gennemgået af forudgående ordførere, er vi meget positivt indstillet over for.

Den oprindelige ordning blev gennemført for at sikre, at mennesker med en betydelig og varig nedsat fysisk og psykisk funktionsevne får mulighed for et liv, der nærmer sig det almindelige mest muligt, eller måske rettere giver bedre muligheder for selv at skabe sig et liv, der skal være det almindelige for den enkelte.

I dag er ordningen betinget af, at den, der tilkendes hjælp, er under 67 år. Forslaget vil fjerne denne aldersmæssige betingelse for at være omfattet og i øvrigt fastholde de betingelser og muligheder, der er knyttet til ordningen. Det kan Det Radikale Venstre støtte.

Line Barfod (EL):

Enhedslisten er imod diskrimination og også aldersdiskrimination, og derfor kan vi støtte det forslag, der ligger. Det forekommer både ulogisk og urimeligt, at bl.a. ledsager- og hjælpeordninger ophører, bare fordi man bliver folkepensionist.

Forslaget her handler netop om hjælpeordningen, der giver meget handicappede mennesker mulighed for selv at vælge deres hjælper. Handicaphjælperordningen, der startede i Århus Kommune, blev til bl.a. efter et massivt ønske fra Muskelsvindfonden.

Kl. 12.20

Vi synes, det er vigtigt, at mennesker, der er afhængige af andres hjælp, nogle gange i døgn-drift, har mulighed for selv at vælge disse hjælpere, ofte skal hjælpere jo bo deltids i den handicappedes hjem.

Enhedslistens eneste kritik af hjælpeordningen handler om det ansættelsesmæssige. Vi er i øjeblikket i dialog med handicaporganisationerne med henblik på at få udarbejdet et forslag,

der indebærer, at handicaphjælpere får en almindelig tryghed i ansættelsen, får opsigelsesvarslor osv., og at det bliver kommunen og ikke den handicappede, der skal stå for det administrative med lønudbetaling, ATP, arbejdsskade-forsikring m.v.

Det skal selvfølgelig sikres, at det stadig er den handicappede, der suverænt vælger sine hjælpere, men for mange er det et stort bøvvl at skulle være arbejdsgiver og tage alt det papirarbejde, der følger med. Derfor prøver vi at se på, om ikke det er muligt at finde en ordning, så kommunen tager sig af det.

Enhedslisten kan støtte det forslag, der ligger her.

Første næstformand (Svend Auken):

Ordføreren for forslagsstillerne, fru Tove Videbæk.

Tove Videbæk (KRF):

Jeg vil simpelt hen sige tak for en helt enorm positiv debat og for den enstemmige støtte til Kristeligt Folkepartis forslag B 3. Jeg er rigtig meget glad i dag. Det er en virkelig god dag for mennesker over 67 år med betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.

Disse mennesker har måttet leve med bevidstheden om, at de, indtil de blev 67 år, har fået lov til selv at vælge deres hjælpere, og derefter var det hele lidt uvist for dem. Kristeligt Folkeparti har set det som en grel og grim form for aldersdiskrimination, og vi er enormt glade for, at denne aldersdiskrimination nu skal høre op.

Jeg siger tak for støtten fra samtlige partier i Folketinget. Det er en rigtig glad dag for os alle sammen i dag. Tak skal I have.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Første næstformand (Svend Auken):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 8:

Forslag til folketingsbeslutning om forhøjelse af folkepensionen.

Af Line Barfod (EL) og Pernille Rosenkrantz-Theil (EL).

(Fremsat 7/12 2001).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Socialministeren (Henriette Kjær):

I beslutningsforslaget foreslås, at folkepensionen forhøjes med 2.352 kr. på årsbasis. Det vil koste 1,7 mia. kr., hvis forhøjelsen skal lægges på grundbeløbet. Forslagsstillerne har ikke i beslutningsforslaget anvist, hvordan de vil finansiere denne merudgift.

Forslagsstillerne anfører som begrundelse for forslaget, at forhøjelsen skal kompensere pensionisterne for det beløb, de ikke har fået siden indførelsen af satsreguleringsordningen, og den blev indført i 1991 og ikke i 1994, som anført i bemærkningerne til forslaget. Forslagsstillerne henviser til, at den del af reguleringen reserveres til en særlig pulje, satsreguleringspuljen.

Da satsreguleringspuljen som bekendt anvendes til fordel for de samme grupper, som har bidraget til puljen, mener jeg, at det nævnte grundlag for beslutningsforslaget er urimeligt og forkert. Både folkepensionister og andre modtagere af overførselsindkomster har tværtimod haft glæde af, at satsreguleringspuljen har muliggjort en lang række nye initiativer til fordel for disse grupper.

Som eksempel kan jeg nævne, at der ved den seneste udmøntning af satsreguleringspuljen for 2001 blev afsat midler til lempelse af ægtefælleafhængigheden ved beregning af pensionstillægget og til ophævelse af aldersgrænsen på 70 år ved sygedagpenge. Hertil kommer forbedringer og udbygninger af serviceydelser til f.eks. demente, som retter sig mod modtagere af overførselsindkomster. Det kan i denne forbindelse også bemærkes, at de serviceydelser, som finansieres via satsreguleringspuljen, i mange tilfælde ikke er skattepligtige i modsætning til overførselsindkomster.

Der står et stort flertal i Folketinget bag satsreguleringsordningen, herunder satsreguleringspuljen. Puljen har gjort det muligt at iværk-